

ΠΩΣ ΕΔΙΔΑΞΑ ΤΗΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΝ

ΕΙΣ ΤΗΝ Γ' ΚΑΙ Δ' ΤΟΥ Δ/ΞΙΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ Ν. ΠΕΛΛΗΣ

Κατὰ τὸ θέρος συνέλεξα ἐκ τῶν τουριστικῶν γραφείων φυλλάδια μὲ εἰκόνας ἐξ ὅλων τῶν περιοχῶν τῆς Ἑλλάδος.

Ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας ἀπέκοψα ὅσας περιγραφὰς ἢ εἰκόνας εὔρισκον τῶν περιοχῶν τῆς χώρας μας.

Ὅλα ταῦτα ἐτοποθέτησα εἰς λευκὰς κόλλας ἀχαρακώτους γράφουσα κάτω ἀπὸ κάθε εἰκόνα μίαν σύντομον περιγραφὴν ἐπεξηγηματικὴν. Ἐταξινόμησα πάντα ταῦτα, διὰ νὰ τὰ ἔχω διὰ τὴν ἐξέτασιν κάθε τμήματος.

Ἀφοῦ ἔγινεν ὅλη ἡ προεργασία διὰ τοὺς γεωγραφικοὺς ὄρους, διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ Τρίτη τάξις νὰ εἰσέλθῃ ὁμαλῶς εἰς τὸ μάθημα τῆς Γεωγραφίας, ἐξητάσαμεν τὴν Ἑλλάδα ὁλόκληρον καὶ κατόπιν ἤλθομεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἡ ὁποία εἶναι τὸ διαμέρισμα τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκουν.

Ἀφθονοὶ εἰκόνες γύρω ἀπὸ τὰ μέσα συγκοινωνίας, τηλεπικοινωνίας, γεωγραφικῶν ὄρων εἶναι εἰς τὸν τοῖχον εἰς μπλὲ πλάσιον. Εἰς τὴν ἀρχὴν ὑπάρχει κάποια δυσκολία, ὅταν τὸ παιδί ἀγνοῇ, τί εἶναι ἡ θάλασσα, ἀφοῦ δὲν τὴν ἔχει ἰδῆ καθόλου. Μόνα των τὰ παιδιὰ ἐζήτησαν νὰ μάθουν διὰ τὸν Νομὸν Πέλλης, τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα των. Μόνα των ἔφερον, ὅσας εἰκόνας εἶχον τῶν πόλεων τοῦ Νομοῦ καί, ὅσας ἱστορίας ἢ ποιήματα ὑπῆρχον, ἀπὸ παλαιὰ βιβλία πού εἶχον.

Ἐζωγράφισα τὸ περίγραμμα τοῦ Νομοῦ μόνον εἰς τὸν πίνακα. Τὰ παιδιὰ ἀπὸ τοὺς ὀλίγους χάρτας πού εἶχον εὔρισκον τὰ ὄρη, τοὺς ποταμούς, τὰν πεδιάδας, τὰς λίμνας καὶ τὰς ἐτοποθέτουσαν εἰς τὸ περίγραμμα τοῦ Νομοῦ εἰς τὸν πίνακα. Προσπάθησα νὰ μὴ κάμνω πολλὰς ἐρωτήσεις, διὰ νὰ ἀναπτύσσεται μεταξὺ τῶν παιδιῶν ὁ ἐλεύθερος διάλογος.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἔφερον προϊόντα, τὰ ὁποῖα παράγουν εἰς τὸ χωρίον των, τὰ ὁποῖα εἶναι καὶ προϊόντα ὁλοκλήρου τοῦ Νομοῦ. Τὰ ἐθέσαμεν εἰς νάυλον μικρὰς σακουλίτσας καὶ τὰ ἐτοποθετήσαμεν εἰς τὸν τοῖχον μὲ τὴν ἐπιγραφὴν «Προϊόντα τοῦ τόπου μας».

Κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς ἱστορίας τοῦ Νομοῦ, δύο μαθηταὶ ἔκαμον ἀνακοινώσεις, ὁ μὲν εἰς διὰ τὸν ἡρωικὸν Καπετάνιον Τέλον Ἄγραν, ὁ δὲ ἄλλος διὰ τὸν Μ. Ἀλέξανδρον. Ἐγὼ εἶχον ἔτοιμον τὸ ὕλικόν ἀπὸ πάσης πλευρᾶς. Διηγῆσεις, ποιήματα, ἱστορικὰ γεγονότα καὶ ὅ,τι ἄλλο διὰ τὸν Ν. Πέλλης εἶχον εὔρει εἰς περιοδικὰ καὶ παλαιὰ βιβλία. Πολὺ μὲ ἐβοήθησαν τὰ βιβλία τῆς Πηνελόπης Δέλτα: «Στὰ μυστικὰ τοῦ Βάλτου», πού εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὸν Τέλον Ἄγραν, καὶ «Τὸν καιρὸ τοῦ Βουλγαροκτόνου». Τὰ παιδιὰ μὲ ἔντονον διαφέρον μὲ ἐπρόσεχον. Κυριολεκτικῶς ἦσαν ἀπερροφημένα ἐξ ὅσων τοὺς ἀνεγίνωσκον καὶ τοὺς ἐξήγουν. Ἀπήγγειλα καὶ ποιήματα καὶ τοὺς ἔδειξα φωτογραφίας τοῦ Τ. Ἄγρα κρεμασμένου ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους.

Συνεκινήθησαν ὑπερβολικά. Ἐτραγούδησαν τραγούδια παλαιὰ τοῦ ἀγῶνος κατὰ τῶν Τούρκων, ἐβγῆκαν εἰς τὸ προαύλιον καὶ ἐχόρεψαν τοπικοὺς χορούς.

Ἀφοῦ ἔγινεν ὅλη ἡ ἐπεξεργασία τῆς ὕλης, ἡ ὁποία ἐκράτησε 4 μαθή-

ματα, ἔγραψα εἰς τὸν πίνακα μίαν περίληψιν τοῦ ὅλου θέματος καὶ ὁ κάθε μαθητὴς εἰς τὸ τετράδιον γεωγραφίας — προτιμῶ τετράδιον ἀχαράκωτον — ἐζωγράφησε τὸν Νομόν, καθὼς καὶ τὰ κυριώτερα προϊόντα παραπλεύρως καὶ ἀπὸ κάτω τὴν περίληψιν. Ἐχώρισα τὰς τάξεις εἰς ομάδας γεωγραφίας.

Ἡ Αη ὁμάς ἀνέλαβε τὴν Γεωφυσικὴν ἐξέτασιν τοῦ τμήματος, ἡ Βα τὴν πολιτικὴν, ἡ Γη τὴν οἰκονομικὴν καὶ ἡ Δη τὴν ἱστορικὴν. Κάθε ὁμάς θὰ κάμῃ τὰς ἀνακοινώσεις της, πρὶν ἐγὼ κάμω ἀνακεφαλαίωσιν τοῦ θέματος. Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἐξέτασιν δύο Νομῶν ἐτοιμάζω ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας γράφω εἰς τὸν πίνακα λόγῳ ἐλλείψεως ἐτοιμῶν καρτελῶν, καὶ τὰ παιδιὰ ἀπαντοῦν ἀναλόγως τῆς ἀντιλήψεώς των. Τοῦτο γίνεται ὡς σιωπηρὰ ἐργασία εἰς τὸ Σχολεῖον.

Ἀναστασία Ροδοπούλου

Διδασκάλισσα Φιλώτεια - Ἀλμωπίας
Ν. Πέλλης